

Slovenski Dom.

Napredno kmetsko glasilo.

Izhaja vsako soboto in velja za vse leto za Avstro-Ogrsko 3 krone, za Nemčijo in druge dežele 4 krone, za Ameriko 1 dolar.

Posamezne številke veljajo 10 vinarjev.

Za oznanila se računa: trlistopna petit-vrsta 14 vin., vsa stran 48 K, pol strani 24 K, četrt strani 12 K, osmlna strani 6 K. Pri vseletni inserciji primeren popust.

Dopisi se naj frankirajo in pošiljajo na uredništvo »Slovenskega Doma« v Ljubljani, Knaflcova ulica št. 5. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina in oglasi se naj pošiljajo na upravništvo »Slov. Doma« v Ljubljani.

Izseljevanje.

Pri zadnjem ljudskem štetju smo se čudili, kako neznatno se je pomnožilo prebivalstvo v slovenskih pokrajinah, najmanj pa še na Kranjskem. Število porodov se ni zmanjšalo, toda skoro ves prirastek prebivalstva je vzela Amerika, deloma tudi Vestfalska.

Žalostni vzroki izseljevanja so se že večkrat razpravljali v slovenskih listih, eden najbolj opravičljivih je, ko pravi kmet: domača gruda ne more preživljati mene in rodbine, zato si moram več zaslužiti, če hočem živeti. Veliko je takih, ki (tudi radi neznosne domače politike zapuste domačijo, ker jim ni več obstanka, če ne trobijo v farovski rog. So pa tudi ljudje in veliko jih je, ki imajo lepo domačijo, ki jih prav lahko preživlja, toda niso zadovoljni s skromnim življenjem, ampak hočejo v Ameriki čez noč bogataši postati.

Kolikim se to posreči? Le malokaterim, toda ti so trgovci in obrtniki, ki največkrat tudi v Ameriki ostanejo. Drugi pa, in to so skoro vsi kmečki izseljenci, postanejo beli sužnji v rudokopih in tovarnah, kjer res več zaslužijo nego doma, zato pa tudi trpe kot črna živina in več porabijo. Vse svoje boljše moči pustijo pri neznosno težkem delu in se navadno vsak tak vrne domov. Res ima nekaj prihrankov, ki pa po večini ne ostanejo dolgo. Kmečko delo zamrzi takemu človeku, ker se je itak že dovolj izgaral v Ameriki.

Toda namen naš ni, da bi opisovali take slike, ki so rak-rana na našem narodnem životu. Ljudem, ki se naveličajo rednega dela in se jim zaželi sprememba, ni mogoče svetovati. Pač po velja naš opomin in svarilo onim, ki ljubijo zemljo, ljubijo svoj dom, v katerem so se rodili in kjer so že od nekdaj gospodovali njih predniki.

Ne hodite na tuje! Ne hodite v Ameriko, ne na Vestfalsko, tudi ne v Srbijo, Bosno in Slavonijo! Bodite raje na svojem svoj gospod in bolje je preletiti par kapelj več znoja na lastni grudi, kakor pa biti hlapec pri tujcih. Ali se ne krči človeku srce, ko prodaja svoj dom, svoje vse, ko-

der se bo poslej šopiril tujec? Vpoštevamo vse težkoče pri obdelovanju zemljišč, ko je težko dobiti delavce in jih je treba drago plačevati. Davki so tudi veliki in intabulirani dolgovi tišče kmeta k tlom.

A kljub temu naj se ne obupa. Slabo je doma, a še slabše je lahko drugod. Če se racionalno obdeluje zemljišče, mora dati toliko od sebe, da se poljedelec pošteno preživi. Če je vse drago postalo, so tudi poljski pridelki postali dražji in zato se lahko več izkupi zanje. Vrednost zemlje in poslopja je sicer nizka, toda vsak čas se lahko dvigne in postane še enkrat večja. Pomisliti je tudi, da je vrednost zemlje stalna, da leži v zemlji velik kapital, ki se sicer vedno ne obrestuje dobro, a kdor ga ima, je sam svoj gospod in mu nima nihče ukazovati. Vsak drug stan — ne govorimo prav nič o učiteljih, uradnikih — je bolj odvisen kakor kmet na lastni zemlji. Trgovec in obrtnik se morata laskati svojim odjemalcem, ravnati se po njih željah in mnogokrat molčati. Kmet ni od nikogar odvisen; vsakomur lahko pove v brk, kar mu je na srcu, in pred nikomur se mu ni treba klanjati.

Vse to je res, zato pa ostanite doma in nikar se ne izseljajte! Rajši se zavedajte svoje moči in otresite se jerobstva v farovžu, kar se tiče politike. Duhovnika naj se uboga v verskih stvareh, lahko da tudi dober svet v drugih zadevah, toda v politiki pa naj ne bo popolnoma odvisen, duhovnik, ki se mora slepo pokoravati svojim škofom, vaš svetovalec ali celo voditelj. Najbolj svoboden človek v politiki je ravno kmet, zato je sramota zanj, ako se da voditi od najbolj odvisne osebe kakor je duhovnik. Tisti časi so minili, ko je živel duhovnik z ljudstvom za ljudstvo, danes naši duhovniki so le politični priganjači, ki se vere toliko drže, kolikor je v korist njih političnim namenom, sicer pa odobravajo vsako nasilstvo in krivico, ki izide iz njih stranke.

Zato pa ostanite kmetje doma in vzemite politične vajeti sami v roke!

Klerikalna gonja proti naprednemu kmetu.

(Dopis iz Hotiča.)

Pred dobrim letom smo se pričeli v naši občini probujati in vzrok temu je bilo to, da je bila občinska blagajna z denarji vred ukradena. **Kdo je tatvino zakrivil, še ni odkrito.** Kdo je pa za njo odgovoren, vé cela naša občina. **Edino župan je odgovoren za občinski denar** in le on je v toliko kriv, ker ni skrbel za zadostno varnost njemu izročenege denarja. Cela stvar bi imela popolnoma drugo lice, če bi župan Franc Dernovšek bil previden in pustil blagajno proti vlamu in tatvini zavarovati. Tudi je bilo zelo neprevidno, da je imel v blagajni tako veliko vsoto denarja. Izgovor, da je bilo treba plačati krajnemu šolskemu svetu v Litiji večjo vsoto denarja, nas ne more pomiriti, kajti če bi bil župan Dernovšek pameten in previden mož, bi s tujim denarjem popolnoma drugače ravnal. Lahko bi, če je denar dvignil v hranilnici ali pri davkariji, dal direktno nakazati tja, kamor je bila vsota namenjena. **Ne pa tako velik znesek hraniti doma!** Tudi je bilo od župana nespametno praviti, da ima večjo vsoto denarja v občinski blagajni, ker s tem se je opozorilo tatove.

Ob sebi je umevno, da se je ta zadeva spravila v javnost, ker mi davkoplačevalci smo popolnoma opravičeni o stvari biti na jasnem, in to tem bolj, ker tukaj se gre za naš denar! Poročali smo v par dopisih o govoricah, ki so v naši občini razširjene. Te govorice so dale povod za različne kazenske preiskave. Kaj se je izcimilo iz tega, še ni javnosti nič znanega.

Žalostno pa, kar pride tukaj v poštev, je to, da se je »Domoljub« poskušal s celo klerikalno sodrgo na čelu celo zadevo nekako potlačiti. Ako bi bilo listu, odnosno dopisniku res dobro občine na srcu, bi podpiral celo zadevo, da se čimprej reši, in s tem bi nas davkoplačevalce razbremenil novih doklad, ki jih bomo morali plačati.

Klerikalci so pa in ostanejo vedno oni element, ki podpira **neznačajnost in umazanost**. Njim je le na tem, da so politični vladarji čez nas, **ubogo, nevedno kmečko ljudstvo**. Ti ljudje prav dobro vedo, če bi pričeli s **čistimi rokami v prid kmečkega ljudstva, da izgube svojo premoč**.

Vsled teh neznačajnosti in umazanosti smo pa davkoplačevalci **oropani za partisočakov**. Poleg tega se je pa pričela prav grdo umazana gonja proti posameznim osebam, in to nas sili, da javno razpravljamo o tem.

V Hotiču imamo učitelja Riglerja. Ta mož se je mesto, da bi kot **učitelj koristil narodu, vrgel na ovaduštvo**. Žalostno, patesnično je to, da je to učitelj, ki iz **naših davkov dobiva plačo**, da bi delal v prid narodne prosvete. Mladino, ki je njemu izročena, bi moral vzgojiti v značajnosti in poštenosti.

Ta mož pa ima v pedagogiki popolnoma druge nazore, kakor njegovi **pošteni sotovariši**. V šoli med nerazsodno mladino ne loči dobrega od slabega in poleg tega hujska zoper tukajšnjega posestnika in trgovca Kladnika. Razpravlja mladini o tem, kako bo ta pošten davkoplačevalec zaprt in koliko bo moral plačati, ker ga je on ovadil. Prav tako pusti med šolskim podukom otroke in gre po svojih privatnih opravkih.

Ne pričakujem, da bo deželni šolski svet kaj ukrenil proti njemu, ker tam imajo večino klerikalci, ki so, kakor smo že omenili, **zagovorniki breznačajnosti in umazanosti**. In tako bodo tudi to grdo umazano delo Riglerjevo ščitili.

Potrebno se pa nam zdi to v javnost spraviti, da bodo Riglerjevi rojaki in njegovi sotovariši vedeli, kako je ta mož iz gole dobičkarije zgrešil svoj poklic in zšel na pot nemoralnega ovaduštva. Vsak naobražen človek gleda dandanes na to, da pomaga s svojimi sveti **zatiranemu in nevednemu kmetu**. Naš učitelj Rigler je pa kot naobražen človek **postal denuncijant in ker mu še to ni dovolj, nam tudi naš največji narodni zaklad, našo mladino zastruplja**. Kaj zasluži ta mož, odgovori sv. pismo: **Kdor pohujšuje mladino, temu naj se na vrat obesi mlinski kamen ter se ga naj potopi v globočino morja**.

Sedaj pa še nekaj besedi o ovadbah! Rigler je svoječasno hodil redno v trgovino h Kladniku pit žganje. Kladnik ima v Gornjem Hotiču poleg cerkve trgovino in gostilno. Žganjetoč ima preko ulice. Obsebi je umevno, da je Kladnik opozoril Riglerja, da ne sme piti niti v trgovini, niti v kleti žganja. Dobro se zavedajoči Rigler je nemoteno srkal žganje v notranjih prostorih in ne ozirajoč se na opomine gospoda Kladnika.

Danes je pa šel »ta« Rigler in je **ovadil** človeka, ki ga je **svaril**, c. kr. finančnemu ravnateljstvu v Ljubljani. In dobil je Jožef Kladnik, gostilničar in trgovec v Gornjem Hotiču, hišna št. 32, odločbo, v

kateri se navaja ime **učitelja Franc Riglerja**. In Kladniku se nalaga kazen zaradi prikrajšanja posebne davščine na žganje v **znesku 382 kron 50 vinarjev**. Pod odločbo se blišči lastnoročni podpis c. kr. dvornega svetnika in finančnega ravnatelja Klimenta.

Omenjeno naj bo tudi, da si je **večkrat »ta« Rigler** vzel sam žganje in največkrat mu ga Kladnik **niti računal ni!**

Žalostno je to in sram nas je, da moramo beležiti kaj takega javnosti. Vemo pa, da je to potrebno s socijalnega stališča in ugleda **ustalega poštenega učiteljstva**.

Če bi vsi naši dobrotniki učitelji zašli na pot Riglerjevo, bi bil naš narod obsojen **v pogin!**

Vemo pa, da je dovolj značajnosti in poštenosti med narodnimi delavci učitelji, **ki bodo to denuncijantsko delo v korist svojega ugleda primerno obsodili**. Čas mora priti, da se v resnici loči dobro od slabega, ker to je v nujno korist našega slovenskega naroda.

In baš tako potrebno je, **da se vsa inteligenca posveti** v svojem prostem času delu, da se nas kmete iz nazadnjaške dobe pripelje na pravo človeško pot, na pot **poštenosti in miroljubnosti!**

Kmetje smo prepuščeni samim sebi, — samo **farovž** ima in hoče obdržati nadgospodarstvo nad nami. — In to je popolnoma umevno! — Pri nas imamo različne zakone, ki jih pa mi ne poznamo, zato naj bi se nas poučilo. Pomlad je tu! Inteligenca delaj izlete **med nas kmete**. Hvaležno delo boste imeli, ker mi vas bomo radevolje poslušali in tudi ubogali. Predavanja, shodi in tudi privatni pogovori so potrebni v kmečkih vaseh. — In potem se ne bo čez leta našla taka oseba, kot je učitelj Rigler, da bi nam zastrupljal mladino.

Kdor ljubi svoj rod in domovino, ta naj dela v prid naroda! To vam kličemo mi kmetje izza Zasavskega pogorja. — Storite, kar morete in ne tratite brez potrebe časa. Pobriganite se bolj za izobrazbo in korist nas kmetov, če hočete, da pojedemo z vami.

Kmet izza Zasavskega pogorja.

RAZGLED PO SVETU.

Bolezen našega cesarja.

V sredo zvečer se je izdalo uradno sledeče poročilo o cesarjevi bolezni:

Znaki katarja so od torka na sredo nekoliko popustili. Sicer je cesarjevo stanje enako kakor prej in precej zadovoljivo. Cesar se je mudil pet četrt ure v mali galeriji. — Iz cesarjeve okolice pristavljajo še sledeče: Katar v desnem vrhu pljuč je zmeren. Kašel je lažji, izbljuvanje je zvezano z manj težkočami. Cesar se je sprehajal delj časa v mali galeriji, ki leži južno in kamor se solnce opoldne upira z vso

močjo. Predno pride cesar, navadno med 12. in 1. uro, v galerijo, odpro vsa vrata balkonov, da se galerija prezrači in dobro pregreje. Posuto pot pod galerijo in v bližini cesarjevih sob škrope od časa do časa z avtomatičnimi brizgalnimi vozovi, da veter ne dvigne praha. Predno prične cesar svojo promenado v galeriji, se prepriča telesni zdravnik dr. Kerzl, da je v galeriji vse v redu. Nato zapro, če ni popolnoma brezvetrovno, balkonska vrata. Cesar hodi po galeriji počasi gor in dol ter se večasih tudi usede. Navadno traja ta sprehod 40 minut do ene ure.

Uradno se poroča v četrtek: Cesar je noč dobro prebil. Nazadovanje katarja traja naprej. Splošno se počuti cesar razmemroma dobro.

Delegacije.

V Budimpešti zborujejo delegacije. — Proračun za skupne potrebščine znaša gorostasne številke, zato ga priobčimo:

Zunanje ministrstvo. Skupne potrebščine 18,863.000 K. Od te vsote odpade 45.300 kron za ustanovitev poslaništva v Albaniji, 600.000 kron na stroške za avstrijski detachment v Skadru, 120.000 K za podkupovanje Albancev (pod naslovom: »Notstandsaktionen in Albanien«). — **Vojno ministrstvo**. Za armado redne potrebščine 483,514.000 kron, izredne potrebščine 1,670.000 kron. Za nekatere manjše potrebe, za razširjenje armade 39,310.000 kron, za fortifikatorične potrebe in artilerijo 41,700.000 kron. — **Vojna mornarica**. Redne potrebščine 70,825.000 kron, izredne 5,411.000 kron in specialni kredit 101,000.000 kron. Mornariška uprava predloži tudi mornariški program, ki je izdelan za leta 1914—1919. Ta program predlaga, da naj se zgrade: 4 dreadnoughti po 24.500 ton za 328,208.000 kron; 3 rapidne križarke po 4800 ton za 46,347.000 kron; 6 torpednih čolnov po 800 ton za 20 milijonov 147.000 K; 2 podonavska monitorja po 520 ton za 4,884.000 kron; transportni parnik za provijant za 330.000 K; za izgradbo in spopolnitev pristanišča v Pulju, zlasti za radiotelegrafično stacijo 1,100.000 kron; za izpopolnitev hydroplanov 4 milijone kron; za gradbo mornariškega arzenala 13 milijonov kron; za gradbo šibeniškega pristanišča kot vojne pristanišča 5,382.000 kron. Skupaj znašajo te izredne potrebščine novega programa 426 milijonov 836.000 kron. Od teh izdatkov zahteva mornariška uprava za 1914/15 kot prvi obrok 45,292.000 kron; za leta 1915/16, 1916/17 in 1917/18 pa po 100 milijonov kron; ostanek leta 1918/19. **Potrebščine skupnega finančnega ministrstva znašajo 5,031.000 kron**. — Predsednik avstrijske delegacije je grof Sylva-Tarouca, podpredsednik dr. Leo. Prestolonaslednik Franc Ferdinand je v sredo sprejel avstrijsko in ogrsko delegacijo ter imel prestolni govor. Naglašal je, da se je cesarju obrnilo zdravje na bolje. — **V pre-**

stolnem govoru se poudarja, da se je mednarodni položaj ublažil. V zvezi z zaveznikom dela vlada na to, da se vzdrži mir v Evropi. Tople besede so posvečene Albaniji in njenemu vladarju, ki je najboljša garancija za procvit dežele. Potem preide prestolni govor na vojaške zahteve in pravi, da se te gibljejo v normalnih mejah. Ker se vojno brodovje povsod razvija, zato je bila tudi Avstro-Ogrski dana nujnost zahteve po večjih vsotah za vojno brodovje (pol milijarde). Gradba železnic v Bosni in Hercegovini odgovarja vojaškim in gospodarskim zahtevam.

Parlamentarni položaj.

Predsednik državne zbornice dr. Silvester je sklical načelnike strank na konferenco dne 4. maja. Zdaj se pa poroča z Dunaja, da delujejo krščanski socialci na razpust poslanske zbornice. Krščanski socialci žele, da se razpišejo nove volitve v državni zbor po volitvah v nižjeavstrijski deželni zbor, ki se bodo vršile jeseni. Poskusiti hočejo svoj volilni aparat najprej pri deželnozbornih volitvah. Ni izključeno, da se bodo vršile volitve v državni zbor že v prvi polovici prihodnjega leta.

Solnograški nadškof.

Cesar je potrdil celovškega nadškofa Kaltnerja za solnograškega nadškofa.

Smrt zagrebškega nadškofa.

V nedeljo je po daljši težki bolezni umrl v 81. letu svoje starosti zagrebški nadškof Juraj Posilović. Njegova zasluga je da je pri papežu Leonu XIII. izposloval, da se je uvedlo v senjsko-modruški škofiji staroslovenska služba božja.

Izjava grofa Apponyja položaju Avstro-Ogrske.

»Budapesti Hirlap« prinaša privatno izjavo opozicijskega poslanca Apponyja, ki pravi, da je zunanji in notranji položaj Avstro-Ogrske tak, da je pričakovati v kratkem takih eventualnosti, da je treba Madjarom največje pozornosti. Apponyi svari opozicijo, da naj ne nastopa preenergično proti ministrskemu predsedniku Tiszi, ki je vsled svoje velike odločnosti poklican braniti Ogrsko.

Zarota proti albanskemu knezu.

»Tribuna« poroča, da so v Albaniji odkrili zaroto proti knezu Viljemu, kateri na čelu stoji baji Izmail Kemal beg, bivši predsednik provizorične albanske vlade. Namen zarote je bil, pregnati kneza ter ustvariti avtonomne kantone, ki bi kot federativna republika tvorili Albanijo pod predsedstvom Izmail Kemala. To vest sicer v Rimu oficialno dementirajo, priznavajo pa, da je opazati v zadnjem času med južnimi in severnimi plemeni v Albaniji opasno gibanje.

Ulster.

Ulster je pokrajina na Irskem, kjer žive Angleži. Ker je hotela angleška vlada dati Irski ustavo, so se ulstrski Angleži

uprli, oborožili prostovoljce in se popolnoma pripravili za boj z vojaki. Vlada je poslala vojno brodovje v ulstrske vode in več polkov vojakov, ki bodo s silo morali zadušiti upor.

Vojna med Zedinjenimi državami in Mehiko.

V Mehiki vlada že dalj časa revolucija in zdaj je nastal še spor z Zedinjenimi državami severne Amerike. Poslednje je imelo pa za Mehiko ugodne posledice. Vse se je združilo proti Amerikancem, ki so že zasedli mesto Veracruz. Mehikanska revolucija je prenehala, ves narod se je zedinil. Več vstaških voditeljev je prišlo v glavno mesto Mehike, da dobe od Huertove vlade potrebna navodila. Indijanske čete generala Zapate so že na potu v Puebla, kjer se hočejo koncentrirati. Vstaši iz Guerrere in Jalisa stoje pod poveljništvom vojnega ministra. Brzojavka iz Gonzalesa poroča, da se je vstaški vodja Villa združil z generalom Volascom in da korakata oba na čelu 50.000 možem proti ameriški meji. Pristaši Carranze bodo branili Tampico. Vstaši iz Matamorosa so pod poveljništvom Blanca prekoračili mejo in zasedli Brownville ob reki Rio Grande. Amerikalci so računali z vstaši, zato niso meje zadostno zavarovali s četami. Demonstracije slede demonstracijam do sedaj brez resnejših nemirov. Huerto obožavajo. Vse hiti v vrste prostovoljcev, tudi ženske, indijanci in tujci vstopajo v vojsko. Prostovoljci se vadijo na javnih trgih. Ves železniški promet je ustavljen. Vlaki vozijo samo vojaštvo. Južnoameriške republike so zdaj predlagale ameriški in mehikanski vladi, da bi rade posredovale za mirni sporazum. Obe vladi sta predlog sprejeli.

SLOVENIJA.

s Klerikalno gospodarstvo v deželi je brezvestno in zapravljivo, zato narašča nevolja ljudstva čedalje hujše. Ker si klerikalci ne morejo drugače pomagati, zabavljajo, da je prejšnja liberalna večina kmeta pritiskala. To je bedasto. Resnica je sicer, da je nekdanja liberalna večina vestno, pametno in pošteno gospodarila, da je pospeševala kmetijske koristi z vsemi močmi, saj sta bila vendar dva klerikalca, Detela in Povše, ki sta v vseh kmetijskih stvareh odločevala; resnica je tudi, da so liberalci obnovili kranjsko vinogradništvo, zidali ceste in vodovode in sploh vsa deželna sredstva porabljali za blagor dežele, a to klerikalcev nič ne ženira. Vse to taje in zaničujejo, ker bi pač radi premotili javnost, da bi njihovega početja ne sodila po zasluženju. Nekdaj se je vestno in pametno gospodarilo in zato je dežela izhajala s svojimi dohodki in ni imela nepotrebnih dolgov. A danes? Kaj pa so klerikalci storili? Kar so napravili, to ni v nobenem razmerju s porabljenim denarjem.

S tem denarjem, ki so ga porabili, bi bili vestni in pametni gospodarji lahko trikrat več napravili. Ali so klerikalci v teh dolgih letih, kar so gospodarji v deželi, mar za kmečki stan kaj reelnega storili? Samo šušmarstvo in šarlatanstvo kmetskega stanu, ki je uganjajo klerikalci. Stotisoče izdaja deželni odbor pod naslovom »deželna kultura«, a sad tega dela je malenkosten in v nobeni primeri z izdanimi vsotami. Šušmarstvo in šarlatanstvo kamor pogledamo. Tudi električne naprave spadajo sem. Vsi trokovnjaki, ki imajo vendar odločilno besedo, priznavajo brez ovinkov, da je Lampetova električna akcija **zavozena, da se ne bo nikdar rentirala, da bo iz tega za deželo izvirala trajna izguba**, da so milijoni proč vrženi, a vendar razglašajo klerikalci to nesrečno akcijo za eminentno važno narodno-gospodarsko podjetje. Pa zvišanje deželnih doklad! Klerikalci imenujejo to brezvestno obremenjenje ljudstva »uravnanje deželnih financ«. Tako uravnati deželne finance, da se ljudstvu nalože novi davki in deželi navale novi dolgovi, ni prav nobena umetnost. In kako je deželni odbor »uravnal« deželne finance? »Slovenec« pravi: »Deželni odbor je uravnal deželne finance in zvrnil večje breme na veliko industrijo, ki je pri nas nemška, in varoval slovenskega kmeta.« Tak škandal! Deželni odbor je obremenil vso deželo, vse prebivalce, podražil vsa živila in stanovanja, povečal vsa bremena in povrh zadal dolenskem vinogradništvu tako škodo, da bodo kmetje trpeli leta in leta!

s Protestni shod v Gorici. Primorski visokošolci so priredili v nedeljo manifestacijski shod, kjer so protestirali proti zapostavljanju Slovencev na vseučiliščih in na višji trgovski šoli v Trstu. Shod je obiskalo okrog 900 ljudi. Govorili so razni govorniki obeh političnih strank. Lahi so nameravali prirediti demonstrativen obhod po mestu, toda policija jim je to prepovedala.

s Političen shod v Mariboru. Napredno politično društvo v Mariboru je priredilo v nedeljo prvi javen shod v Mariboru, ki je bil dobro obiskan. Govorili so na njem državni poslanec dr. Ravnihar, dr. Kukovec, dr. Koderman in dr. Serbec. Društvo bo začelo prirejati shode tudi v okolici. Prav tako!

s Nastopno predavanje. Profesor Ilešič, ki je bil imenovan za docenta na zagrebškem vseučilišču, je imel pretečeno soboto nastopno predavanje, ki se ga je udeležilo polno odličnega poslušalstva.

s Nemška hranilnica je od svojega čistega dobička v lanskem letu razdelila veliko vsoto v različne dobrodelne nemške in klerikalne namene. Spričo tako veliki vsoti za klerikalne namene, ni dvomiti, da se bodo klerikalci tudi letos izkazali hvaležne. Za nemško zastopstvo v ljubljanskem občinskem svetu je nemška hranil-

nica že zadosti plačala in bo seveda zahtevala kake nove koncesije.

s **Upravičen strah** imajo ženske pred škodljivimi vplivi solca in vetra na polt. Ti vplivi zabarvajo nežnost rok, delajo jih nelepe in krhke, ako jih ne varujemo primerno. To potrebno varstvo se zgodi z negovanjem obraza s Fellerjevim blagodiščim »Elsafluidom«, čigar poživljajoče lastnosti vkljub vetru in solcu ohranjajo kožo nežno, belo, mehko in elastično, kar potrjuje na tisoče dam in priznalnih pisem. — 12 steklenic »Elsafluid« stane franko samo 5 kron. Pristni se naroči samo od lekararja E. V. Feller v Stubici, Elsatrg št. 318 (Hrvatsko). Tudi Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z zn. »Elsa kroglice« 6 škatljic za 4 krone franko, se lahko naroče obenem.

LJUBLJANSKA OKOLICA.

Ij »Sokol« v Št. Vidu nad Ljubljano otvori v nedeljo, dne 3. maja novo kegljišče. Kegljalo se bo na dobitke. Dobitek je namenjen za gradbo »Sokolskega doma«. Zato vljudno vabimo vse prijatelje Sokolstva, kakor tudi prijatelje športa, da pohite ob nedeljah v prijazni Št. Vid ter se v obilnem številu udeležujejo te prekoristne zabave.

Ij **Iz Št. Vida nad Ljubljano** nam piše: Odkar je odšel od nas gospod Žirovnik, vladajo pri tukajšnji šoli zelo škandalozne razmere. To velja še posebno za obrtno šolo. Mojstri in celo klerikalni mojstri se pritožujejo, da se njihovi vajenci ne nauče ničesar in da čim bolj zahajajo v šolo, tem bolj so podivjani. Ljubi mojstri, sedaj vsaj vidite, kaj so storili za vas oni ljudje, za katere ste ob volitvah slepo drvili — sebi v škodo. Njim se je nakana izvrstno posrečila. Zato so pa tako tiščali Žirovnika iz Št. Vida, ker so hoteli imeti okrog sebe samo zabite in posurovele ljudi. Učitelji, ki sedaj poučujejo na obrtni šoli, imajo čas za čuke, imajo čas posedati in popivati po gostilnah, le za pouk na obrtni šoli nimajo časa nikoli. Sicer pa razmere na šentvidski šoli najbolj jasno označujejo ta - le slučaj: Ni dolgo temu, ko je prišel inspiciirat tukajšnjo obrtno šolo ravnatelj obrtne in strokovne šole gosp. Šubic. Vrata šole je seveda našel zaprta. Ker je pa gospod Šubic vendarle hotel v šolo, se je začela po Št. Vidu pravcata gonja za učitelji. Letali so sem in tja, a učitelja ni bilo nobenega nikjer dobiti. Vodje Bajca sploh v Št. Vidu ni bilo. Čemu tudi? Po dolgem iskanju se jim je slednjič posrečilo (prebrskali so vse gostilne in šnopsarije), da so našli učitelja Kumpa v gostilni pri Debeljaku. Sedel je pri rujnem vincu in v miru reševal šolsko vprašanje. Radovedni smo, kaj si je mislil gospod ravnatelj Šubic, ko je toliko časa čakal na milost šentvidskih učiteljev in gledal — na uro. Radovedni smo pa tudi, kako bo

gospod ravnatelj pohvalil in priporočil vodstvo šentvidske šole pri merodajnih krogih. Pa ne, da bi šentvidski mogotci za ta »vzorni« red, ki so ga vpeljali na obrtni šoli, dobili zopet kako kolajno? — Vse mogoče!

Ij **Iz Gornjega Kašlja**. Ko sem šel mimo gostilne pri Nacetu, slišim, kako surovo vpije in grozno tepe občinskega tajnika lči Karolina nekega prosjaka, ki prosi od hiše do hiše bore krajcarje, da se preživi. Pa pride do gori omenjene gostilne in tukaj pije, dokler ima denar. Potem pa z metlo nanj in ga prav pošteno natepejo. Svetujemo vam, draga gospodična, da to ni lepo od vas, da pretepavate prosjake. Kje ste se vendar naučili tega? Morda od očeta, ki meče ljudi na cesto? Torej, ako hočete, da bomo prijatelji, bodite ponižni. Kdor visoko leta, nizko obsedi.

Ij **Nenavadno lepega domačega prašiča** je izpital Jože Strah, posestnik iz Sostra št. 35, občina Dobrunje. Žival tehtala 301 kg, obsega ima 192 cm, dolga je 148 centimetrov, visoka samo 75 cm, stara približno 1 in pol leta, stane 440 kron.

DOLENSKE NOVICE.

d **Vozna brzina osebnih vlakov na Dolenjski železnici** (proga Ljubljana-Novo mesto) se od 1. maja t. l. naprej poviša od 30 km na 45 km na uro. Vsled tega se občinstvo opozarja na večjo previdnost pri prestopanju tirov, kojih prehode bo ob prometu osebnih vlakov nadzorovalo železniško osebje. Istotako je potrebno vestno opažanje svarilnih signalov bližajočih se vlakov.

d **Božjepotnik na Studencu**. Velikonočni ponedeljek sem jo mahnil na božjo pot na Studenec. Na božjem potu ni bilo ničesar, kar bi bilo vredno opisati. Ko sem svojo pobožnost opravil, sem jo udaril, kakor drugi, v gostilno; to je stara navada pobožnega Slovenca. Šel sem v županovo gostilno. Tu me pozdravi županova mati, kajti župan 35letni mož je vdovec. Ona mi začne naštevati, kaj vse dobrega ima, in izmed dobrega izberem seveda najboljšo: pol litra domačega, ki je tak, kakor mi je mati dopovedovala, da bi ga baje sami angelci pili. Evo, vino je tu, torej pijmo. Pa, kak okus ima, no, hm, računali so mi ga 56 vin., no pa ni drag, saj če bi ga vi gori v Ljubljani imeli, bi ga radi kupili $\frac{1}{18}$ litra za 5 K — za solato. Predno sem se poslovil, mi je povedala prijazna mati županova, da se bo župan oženil in da mu bodo sami gospod fajmošter preskrbeli nevesto in pripeljali na ogled, torej bodo starejšina in bodo zaslužili kožuh. Medtem se je župnik prizibal v gostilno in jaz sem jo mahnil k Pircu. Tudi pri Pircu je bilo dosti pogovora in izvedel sem, da imajo Žida v fari, ki ga pa župnik ni hotel krstiti. Sedaj ga bodo pa sosedje krstili, da ne bo župnik imel več zaslužka. Od

Pirca sem jo mahnil še k Šegatu, kjer sem bil dobro sprejet. Tam sem izvedel, kako je pridigoval Salezijanec, da ni greh, naj človek stori karkoli, ampak pravi greh je samo, če kdo bere »Slovenski Dom«. Da je to res, je tudi pokazal, ko je bil pri njem pri spovedi kmet Lipar. Temu ni hotel zaradi »Slovenskega Doma« dati odveze, zato je Lipar na glas zakričal: Pri moj duš, da ne bom nikdar več teh vaših škatelej obiskoval, sedaj sem zadnjikrat tu! Zame je prišel čas odhoda proti domu. Ko sem jo mahnal čez vas Zavratac, mi je prijazni kmet pokazal še hišo, kjer stanuje ameriška vdova, zaradi katere bi bilo najboljšo, da bi studenški župnik kar napravil testament. Kadar pojdem še na božjo pot, Vam bom še sporočil, kaj ljudje in župniki po deželi delajo.

d **Zgodnji roj**. Prvi roj je dobil Alojzij Kočever v Grmovljah dne 15. aprila. Roj je bil jako močan.

d **Bučka**. Župnik do danes še ni Kirarju poslal kronce. Ali bo Kirar tožil ali ne, to poročam prihodnjič. E, župnik ima trdo kožo, nerad plača.

d **Iz Št. Jerneja**. V zadnji številki »Domoljubovi« je hotelo neko dopisunče jeziti in blatiti naše domače fante, katerim je pripisoval tudi laži. »Domoljubov« dopisunčmenjuje kar z imeni nekega tukajšnjega fanta, ker jim je ta trn v peti. Pravi, da so tukajšnjim fantom ves načrt preprečili. Načrt so si pa sami zmešali, ko niso igrali na velikonočno nedeljo. Poudarjamo še enkrat, da so se zbal konkurence. Jezni pa niso bili ti fantje popolnoma nič, kakor piše dopisunče. Pravi tudi, da so se učili na svoje čedne inštrumente. Res so slabi, celo slabši kot čukarski, ali igrajo pa bolje na te kot orlički na svoje, ki še njihovi niso. Kupili so jih največ Šentjernejanje, a bomo ob kratkem zahtevali nazaj ali denar ali pa inštrumente. Šentjernejanje smo dali denar s tem pogojem, da godba ne sme biti strankarska, pa tudi ne v tej obleki kot sedaj. Sedaj pa odgovori, dopisun! Zahtevamo denar nazaj, ker inštrumenti niso tvoji; obleko imej pa, kakoršna hočeš. Tudi vaš trud je zastonj. Saj še sedaj ne znate igrati, ko se učite že nekako tri ali štiri leta. Nova godba, ob katero se obrejuje dopisun, je za nas Šentjernejčane dosti dobra. Vaša pa slovi daleč na okrog, zlasti sedaj, ko so vtaknili orličke v špekamro radi napadanja poštenih ljudi.

d **Iz Št. Jerneja**. »Domoljubov« dopisnik v zadnji številki se nekaj razburja nad šentjernejskimi liberalci, da širijo laž, da so občinske doklade v Št. Jerneju 23 odstotkov, med tem, ko so le 18 odstotkov za letos — menda zato, ker se bližajo občinske volitve. Za letos torej! Kaj pa prejšnja leta? Kako visoke so bile in kako visoke bodo šele, ako bodo zopet taki ljudje na krmilu občine? Na razne načine se zvijajo ti ljudje, da bi čim lepše zgledalo njih »vzor«-gospodarstvo pri občini. Vprašati bi bilo treba dopisnika »Domoljubovega«,

ki zna tako umetno pisariti, če so tudi pri teh 18 odstotkih prištete doklade na žganje in pivo?! Zaletavati se zna v svojem dopisu v liberalce in jim očitati marsikaj, toda ko bi se z bengalično lučjo posvetilo v občinske razmere, se bi marsikaj našlo gnilega. Še nekaj je treba tu posvetiti, namreč o sedanjih deželnih dokladah, katere je klerikalni deželni zbor zvišal in sicer kar za 105% več nego prej, ko so znašale le 40%. Breme, katero nosi kmet, obrtnik in trgovec, je že itak neznosno. In kdo je temu kriv? Nikdo drugi, kakor tisti, ki obljubujejo pred volitvami vse, da le dosežejo svoj namen. Kadar so pa izvoljeni, se več ne brigajo ne za obrtni, ne za kmečki stan, ampak samo, da se njim dobro godi, da uživajo čast in zapravljajo ljudski denar. In kdo trpi? Uboga para, kmet in obrtnik, vidva plačajta! In ti »Domoljubov« dopisnik, ki hodiš morda v črni suknji, kaj porečeš k temu? Ali je prav, da trpi naš kmet na korist tistih, ki zapravljajo deželni denar? Ali je prav, da katoliški duhovnik sovraži liberalce, bo bi vendar moral spolnovati Kristusovo zapoved, ki pravi: »Ljubite tudi svoje sovražnike in dobro storite onim, ki vas zaničujejo!« Ali pa se ravnajo naši duhovniki po Kristusovih naukah in zapovedih? Ali pa izpolnjuješ ti »Domoljubov« dopisnik zapoved: »Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe«, ko vedno v tistem »Domoljubovem« smradu razdiraš preljudi mir med farani? Rad bi sicer, da bi utihnili vsi ugovori zoper občinsko gospodarstvo, toda motiš se, kajti povsod je kritika in če je kje, tedaj je ravno pri šentjernejski občini umestna in potrebna. Mi plačujemo davek, plačujemo doklade in kdo bi nam preprečil ugovore? Nikdo! Najmanj pa ti, dopisnik »Domoljubov«! Če imate res tako »vzorno« gospodarstvo, pri občini, bo pokazala prihodnost. Še eno vprašanje naj stavim: Kake naprave pa ima občina, da bi morala imeti večje doklade kot 18 do 22%? Morda bo pa »Domoljubov« dopisnik vendarle iztuhtal v svoji »blagoslovljeni« lobanji kako grenko za liberalce?

Kmetavzar.

d Iz Škocijana na Dolenjskem. Že par števil »Slov. Doma« je izšlo, da nismo brali ničesar iz Škocijana. Mislil sem, da bo nastal mir, a vendar ga še ni, ker naše krščanske kaplane, kakor se sama imenujeta, grozno jezi vožnja proti Mokronogu do sodišča, kjer jih poučujejo v paragrafi, ki se tičejo shodov itd. Ta, za naše kaplane huda postava, peče našega Krmežljavčka hujši, kakor če bi ležal tri dni v kopri vah. Skrbi ga, kaj bo c. kr. sodišče ukrenilo, ker je na dan prve obravnave, ko je zapuščal sodnijsko poslopje, obžaloval, da ni konca. Seveda se je obravnava prelozila od 21. aprila na 28. aprila t. l. radi ene priče, ker ni prišla k zaslišanju, če tudi je bila redno povabljen. Dan pred prvo obravnavo je naš dični Krmežljavček pričel, ki ji nekaj več zaupa, obiskal, ter jo naj-

prej sam zaslišal in pripravil jo v sodišče. Začudil se je pa, da mu je, ko je dotičnega moža pripravljajal za pričo, njegova boljša polovica par gorkih vrgla v obraz. Kaj se je pri tej priliki vse razpravljalo, mi ni natančno znano, pač pa mi je znano, da se je naš Tone na nekega vpokojenega orožnika jezil, češ, nihče drug ni tega naznanil kot on, orožnik v pokoju. Radi tega tudi vlačijo orožnika v pokoju po tisti smrdljivi cunjji, ki se največ imenuje »Lažiljub«. Prepričan sem, da tak umazan list, kakor je ravno »Lažiljub«, pameten mož ne obriše z njim del svojega telesa tamkaj, kjer izgubi hrbet svoje častno ime. To dopisnič »Lažiljuba« se vtika le tam, kjer ga ni treba, še za druge tožbe in dolgove skrbi, ti ubogo revče, zakaj pa ne greš ni odgovor takrat, kadar je kak kmet tožen, ki si tako dober za kmeta? Svetujem ti, da je boljše, če najprej plačaš svoje dolgove, da se ne bodo upniki jezili. Kakor je slišati glas iz Rake, še obresti ni, kako bi bil potem kapital? Pometaj prej pred svojim pragom, potem se brigaj za druge, ali pa plačaj drugim dolgove in potem šele očitaj tistemu, ki boš za njega plačal dolg. Kar se pa tiče vašega shoda na Veliki ponedeljek, da smo ga vam preperečili in bili z gorjaci oboroženi, vam pa vsem skupaj povem, da ste imeli nepotreben strah. Po mojem mnenju ni bilo nikogar v hiši, kjer ste mislili, da je samo vašim backom in koritajem na razpolago, da bi na vašo umazana telesa položil svoj prst, in takega tudi ni bilo, da bi bil koga od vaše šestorice le s slamo prijel, če tudi ste to iskali, ker ste vašega mežnarja z vozom nazaj poslali. Z drugo roko je lahko kače loviti, kakor ste jih vi mislili z vašim mežnarjem, a se vam ni posrečilo. Gosp. kaplana, ki se večkrat ponaša s častjo rezervnega častnika, pa vprašamo, kdaj bo plačal tiste kronce, ki jih je zastavil za svoje laži, če se mu jih dokaže, prvič sto, drugič 50, slednjič pa samo pet kron. Gospod kaplan, menda niste imeli več denarja pri sebi, kakor samo 155 kron. Torej ako imate še tisti denar, kar sporočite nam, ker vam bomo z lahkoto dokazali. Varno pa le ni staviti za laži, če bi za vsako svojo laž plačali 50 K, potem še vaš fuks ne bi zadostoval. Le naprej gospodje, za božjo čast, saj za vašo vam tako nič ni, ker ste jo že davno izgubili; iščite jo pa po Mokronogr, a tam jo, tistim, ki so vse prej kot poštenjaki, slabo delijo in pa tistim, ki hodijo med ljudmi, da bi koga vjeli v svoje zanke, da bi jim kar po sto kron plačeval za njihovo čast, tudi ne merijo z vrhom mero.

Kmetovalec.

d Iz Prečine. Zadnjič se je eden naših dopisnikov lotil za nas farane prav hvaležne stvari. Namreč, kako rovtarsko in ponižujoče naš župnik občuje s svojimi odraslimi farani. Ta človek, ki je pred leti skoro kot berač prišel v našo faro, kjer si je napravil premoženje kakor kakšen graščak (zato je pa pravi Kristusov namest-

nik), ta človek, ki živi od žuljev naših rok, pa se drzne odrasle može vikati kakor kakšne pastirje. In mi smo to poniževanje mirno trpeli in prenašali. Oj, ali smo vredni, da nam jih kdo na podplate nabriše za tako krščansko potrpežljivost? Prav hvaležni smo gosp. dopisniku, da nas je na to — za nas ponižujočo stran, opozoril. To se je izjemoma še našim klerikalcem dopadlo, vsaj tistim, ki iz strahu pred duhovniki še niso čisto na glavo padli. Može, poslušajte, jaz vam dajem danes, mislim, da prav primeren recept, kako bomo našega Toneta kmalu korenito ozdravili od te njegove bolezni, ki se imenuje preobjestnost. Da, ta sveti mož se je pri nas le preobjedel, zato si dovoljuje tako poniževanje z nami. Veste kaj, takole storite: Kadar bo župnik zopet koga odraslega nagovoril na primer: »No, France, kako pa kaj tebi?« — dajte mu takoj trumf: »No, Tone, kako pa kaj s teboj? Si zdrav pri srcu, ti je kuharica dobro postlala, imaš že cerkev vso poplačano, če ne, daj, daj tistih svojih 40 ali 50.000 kron, ki jih imaš v hranilnici, daj, »ofruj« jih za cerkev, saj vidiš, da smo mi reveži.« To je seveda samo vzgled, vsakdo naj se pač tako ravna, kakor že prilika nanesse, če ima z župnikom opraviti. Tudi naših deklet in žena ne smemo več pustiti, da bi Tone z njimi pometal kakor bi bile njegove svinjske deklet. Nismo časti željni, ampak nevreden je tak mož samega sebe, kdor se samega sebe ne spoštuje. Može, le korajžo, boste videli, da bomo Toneta »skurirali«!

d Iz Dolenje Straže. Čast, komur čast! In pri nas imamo takega moža, pred katerim sme vsak zaveden kmet klobuk doli vzeti. Kot pravi kristjan je šel mož k velikonočni spovedi v Prečino. Mladi kaplan, ki še ne ve, da je na svetu, zahteva od njega, da se mora odpovedati »Slov. Domu«. Mož pri spovedi pravi, da tega ne bo storil, ker v Slov. Domu ne vidi nič pregrešnega. Torej vam pa odveze ne dam, zarenči kaplan nad njim. Kakor hočete, se mu odreže naš junak. Vi si obdržite odvezo, jaz pa »Slov. Dom«, pa sva kvit. Je rekel tako, je vstal od spovednice, kamor se toliko časa ne vrne, da za nameček na »Slovenski Dom« kak boljši božji namestnik prostovoljno poda tudi odvezo. Pojdite in storite tudi vi tako!

GORENJSKE NOVICE.

g Sokol z ženskim odsekom v Kranju naznanja, da se vrši letošnji zlet gorenjske sokolske župe v Kranju dne 5. julija t. l.

g Iz Velesovega. Pri nas imamo župana, kateremu »pašuje« župnik Brešar. Ta slamnati župan se slepo ravna po povelju paše Brešarja. Županstvo da ubožni list samo takemu, ki voli z Brešarjem. Bajtar Bider, oče šestih malih otrok z raztrgano in zadolženo bajto, ni volil z njim, zato ni dobil ubožnega lista, čeravno ga je prosil

dvakrat. Navžar in Kocabeva, ki imata oba več premoženja in manj otrok, sta dobila ubožni list brez vseh zaprek, zadnji ga je mežnar kar v hišo prinesel in se je pobahala, češ: ali jaz ne bi dobila ubožnega lista, ko sem na to plat (Brešarjevo) volila? Tako strastnega in hudobnega duhovnika je težko dobiti, kakor je ta Brešar. Župan se izgovarja, da občina ne bo mogla zmagovati zaradi preveč ubožnih listov. To ste vedeli prej, zakaj pa ste tako hiteli na svojo roko ustanavljati majhno občino. Le zahvalite se za to Brešarju, vsaj on ne bo plačal nič zraven. Pa kljub temu se dobi še dosti zasleplencev, ki ne izpregledajo, da kdor se s farji pajdaši, ima kmalu raztrgan žep. Pri Brešarju je največji lump vsega spoštovanja in podpore vreden, samo če voli z njim. Pri nas je gostilničarka, katere mož je vedno volil napredno kmečko stranko. Zato ga je župnik preganjal, bojkotiral njih gostilno, ju naznanil, da prodajata ponarejeno vino, za kar sta bila občutno kaznovana z zaporom in globo. Pri zadnjih volitvah pa je ta vzor-mož volil z župnikom in vse mu je bilo odpuščeno. Zdaj hodi Brešar sam k njemu pit in zganja druge v njegovo gostilno. Ljudje sicer šepetajo, da župnik že ve, po kaj hodi v to gostilno, ker je gostilničarka precej petična in postarna, na moža pa ne drži mnogo, ker je ona gospodar in zato misli, da bo vse pobasal za cerkev. Ni napačna ta misel za Brešarja, ampak mož bo potem zopet nasprotnik. Pred nekaj tedni je hodil po nekaterih klerikalnih hišah finančni stražnik, ker so bili brumni klerikalci naznanjeni, da so vtihotapili špirit, da bi ga imeli vsled novega davka ceneje. Ali to ni greh, če goljufajo državo? Povejte, Brešar! Toda, kaj bi pravil Brešar, on se je peljal v Ljubljano na finančno ravnateljstvo prosit za klerikalne goljufe. No, pa se moti, bodo vseeno plačali! Brešar nam tudi rad za izgled postavlja neko žensko, ki vsak dan hodi k obhajilu. Seveda je ta ženska taka, da je moral sosed prodati gozd, ker mu je vedno segala čez mejo, novi gospodar pa je Brešarjevi vzor-ženski navil uro, da ve, kje je meja. Pošteni ljudje nimajo pri Brešarju nobene veljave, ker mu tudi povedo resnico v obraz. Slišali smo, da namerja iti nekam za dekana. Mi nimamo nič proti temu, če gre tudi za škofa, samo da bomo Velesovčani rešeni te šibe božje. Pri nas se sicer počasi dani, to so pokazale zadnje deželnozborske volitve, a upamo, da bo kljub temu, da zakriva naš prijazen kraj Brešar v klerikalno meglo, posijalo solnce in razgnalo vso hinavsko Brešarjevo bando tja gori v Grinčavec. Pred vsem pa kličemo: Širite »Slovenski Dom« in pišite vanj o takih tičih, kakor je Brešar, da bomo to farško zalego pokazali poštemu svetu. Se še vidimo!

g Tuberkuloza pri govedih. Iz Komen-de se nam piše: Pod tem naslovom se je že poročalo iz Komende, da je dacar gosp. Leskovec raztrosil vest, da je moral ta-

mošnji posestnik Barle zaklati plemenskega bika, pri katerem se je konstatirala jetika (tuberkuloza). Ta bik je bil kupljen v graščini na Križu od barona Apfaltrerna. Dosedaj je bila ta bolezen v našem kraju nepoznana. Svoječasni dopisnik je svaril takrat pred nakupom živine v okuženih hlevih. Danes samo dostavljamo: Deželni odbor, gospodarska Zveza in živinorejska zadruga, to so oni, ki kupujejo plemensko živino za kmeta. Sedaj se vidi, da ti prav nič ne pazijo pri nakupu, ali je živina zdrava ali ne. Ali je okužena ali ne, to jih čisto nič ne briga, **samo da veliko stane**, to je njih glavna skrb, saj plačal jo bo itak kmet. Če prodaj kmet kako živino, je desetkrat natančno preiskana, ali je zdrava ali ne, graščak je pa vsega tega prost, zato pa dobi dvakrat toliko plačano. Ubogi kmet! Kdaj se ti bodo odprle oči?

NOTRANJSKE NOVICE.

n Iz Logatca. Kako lepo napreduje logaški »Sokol« v vsakem oziru, se je pokazalo predpreteklo nedeljo, ko smo prvokrat videli na odru daljšo igro. Naši diletantje so doslej nastopali navadno le na Silvestrovih večerih v kratkih šaloigrah in zato smo se nemalo čudili in — odkrito rečeno — tudi bali, ko smo izvedeli, da namerava »Sokol« uprizoriti Ganglovo štiridejansko dramo »Sin«, ki stavi na igralce že precejšnje zahteve. Diletantje pa so pokazali, da so tudi težjim nalogam kos, kajti prireditelj nas je naravnost presenetila. Naslovno vlogo Cirila je izborna, čeprav mestoma nekoliko pretirano, podal gosp. K., ki je zlasti v zadnjih dveh dejanjih pokazal, koliko igralske zmožnosti tiči v njem. Zelo nam je to pot ugajala g. K. v osebi nesrečne Helene, katere pač ni mogla boljše predstavljati. Slemenca je globoko zamišljeno igral gosp. V. D., le škoda, da tudi v kretnjah ni vedno kazal potrtega starca, ki je jedva prestal težko bolezen. Vredna družica mu je bila Marija (g. L.), samo da je le nekoliko premlada izgledala za svojega, 60letnega moža, oziroma za otroke, ki se že ženijo. Trgovca Slak (gosp. K.) ter dr. Trdina (gosp. P.) sta se nam zdela kot osebi, na kateri se opira nesrečna Slemenčeva rodbina, mestoma, zlasti v govoru premalo energična, dasi sta sicer prav dobro rešila svoji vlogi. G. T., ki smo jo videli tu prvokrat na odru, je predstavljala Tilko tako ljubeznjivo in neprisiljeno, kakor jo je pač hotel pisatelj sam ustvariti. Prav ljubka sta bila tudi Metod (g. J. D.) ter Marica (g. P.), samo da je slednja le nekoliko preveč apatično poslušala povest nesrečno ljubečega Cirila. Vlogo dekletete Mete je prav dobro rešila g. D. Nastop orožnika (g. M.) bi moral biti vsekakor bolj resen in strog, čeprav pride v prijateljsko hišo iskat zločinca. Sicer pa je bilo vsem igralcem videti, da so se res potrudili poglobiti se v

svoje vloge; zato tudi ni manjkalo zasluženega aplavza. Opozoriti bi bilo treba le na nekatere hibe, ki sicer nikakor niso kvarile splošnega vtiska, glede katerih je pa gotovo bolje, ako se več ne ponove. Predvsem si mora »Sokol« za spremembo scenerije nabaviti pošteno razsvetljavo, ako noče, da bo na odru cel čas polmrak, kakor je bil sedaj. Predolge pavze, kakor sta bili n. pr. pri prihodu dr. Trdine in njegove sestre ali pri serviranju, morajo odpasti, — naj se pri tem že na ta ali drug način pomaga, če je morebiti tudi v igri sami v tem oziru kaka vrzel. Ravnotako mora izostati napačno naglasovanje besed bodisi posameznih ali v celotnem stavku. Pogrebci ne stojte nikoli posamezno, temveč vedno le v gručah! — Predstava je bila sicer prav dobro obiskana in blagajnik je gotovo dobil lepe vsote za »Sokolski dom«, kateremu v prid se je prireditelj vršila. Posnemanja vredno je, da so nekateri, ki niso mogli priti k igri, poslali vstopnino! Splošna želja je, da se igra ob priliki ponovi v Gornjem Logatcu, sicer pa, da nas »Sokol« odslej večkrat razveseli s tako lepimi predstavami, kakor je bila zadnja! Igralci zaslužijo za svoj trud res vso pohvalo in priznanje, »Sokol« pa na lepo uspeli prireditvi naše odkrite čestitke!

n Postojna. Izkaz daril za »Sokolski dom« v Postojni: S. Zora Paternost za blok št. 86 5 K in za prodan znak 1 K; sestra Lojzika Burger za prodana bloka št. 201 in 202 10 K. — Srčna hvala! Na zdar! — Ob ugodnem vremenu priredi v nedeljo dne 3. maja »Godbeno društvo« prometni koncert v drevoredu pred mestno hišo od 11. do 12. dopoldne. Pri tej priliki tudi prosimo člane, da se prepričajo, v koliko je godba napredovala, nečlane pa prosimo, da pristopijo v večjem številu k godbenemu društvu, ker le na ta način se more godba spopolniti, ako ima dovolj gmotne podpore, ki se žal dosedaj v Postojni pogreša. — Ob sezoni se najljubše priporoča »Godbeno društvo« v Postojni, ki ima sedaj 24 mož na pihala ter prav lep in izbran repertoar. Narodna društva v Postojni in okolici prosimo, da se pri prireditvah poslužujejo naše godbe, ki je sedaj v prav dobrem stanju. Za ples in manjše prireditve se priporoča izboren šramelj. Honorar je nizek. — Kakor se čuje, dospe v mesecu juniju 27. pešpolk za dalj časa na polkovne in strelne vaje v Postojno. Strelišče v Št. Petru se v ta namen že dalj časa urejuje.

ZAGORSKE NOVICE.

zg Občinsko gospodarstvo in klerikalci. Minuli teden je »Slovenski Narod« prinesel članek »Klerikalno - nemški naskok na napredno slovensko Zagorje ob Savi«. V članku se navaja, da so se klerikalci in Nemci pobratili in da bodo prihod-

nje leto šli skupaj v volilni boj za občino. V občinskem uradu naj bo zopet vse nemško, mi kmetje naj se na ljubo klerikalcem ponemčimo. — Najznačilnejše, kar se pa navaja, je pa gospodarstvo, ki je vladalo poprej v naši občini. Za časa župana nemškutarja Moršerja se je zapravilo **13.625 K 69 vin.** občinskega denarja, tako da danes lahko računamo z obrestmi vred na 20.000 kron, za katere je občina oškodovana. V prvi vrsti smo mi kmečki davkoplačevalci prikrajšani za to ogromno vsoto. — Navaja se tudi, da je pokojni župnik Gross dobival od »gverka« letno 600 kron in vsak kaplan pa po 200 kron in poleg tega pa še brezplačno premož za domačo porabo.

Znano je nam, da je bil rajni župnik tudi občinski odbornik — takrat, ko se je v občinskem uradu vse nemško uradovalo.

Naši klerikalci hočejo pri prihodnjih volitvah z Nemci skupno nam naprednjakom vzeti občino in napraviti zopet nemško uradovanje in tako gospodarstvo, **kakor je vladalo za časa nemškega župana Moršerja.**

Klerikalci kriče in lažejo po »Domoljubu«, da se slabo gospodari v občini, da so naši odborniki z županom vred slabi gospodarji. — O slabem gospodarstvu, ki je vladalo prej, pa **molče** kot grob.

Računski zaključek za leto 1913. kaže popolnoma natančno računsko stanje in istega lahko dobi »Domoljubov« dopisnik v občinski pisarni. Če se razume na bilanco, bo videl, da vlada vzorno gospodarstvo v zagorski občini.

Tudi mi se v eni prihodnjih števil povrnemo k zaključku računa, da bodo naši volilci imeli pravi pregled o občinskem gospodarstvu.

OSTALI SLOVENSKI KRAJI.

o **V Silviji je umrla** 70 let stara, občepoštovana gospa Uršula Bubnič, soproga gosp. Ivana Bubnič, posestnika in trgovca. Pokojnica je bila vzor pridne in skrbne gospodinje in dobre matere. — Blag jej spomin!

o **Slovenski grobovi v Ameriki.** V Warrensvile je umrl v bolnici Fran Centa, ki je že dolgo bolehal za sušico. Star je bil 30 let, doma iz vasi Kosmele pri Robu. — V Clevelandu je umrl Anton Žulič, star 32 let. Pred šestimi tedni se je ponesrečil pri delu Big Four-železnice. Zastrupila se mu je kri. Doma je iz vasi Oštre pri Kostanjevici.

o **Smrt jamarja.** Približno dve leti živel je v neki jami med Rojanom in Opčinami neki mož, o katerem se je vedelo le, da se piše baje Benčina. Mož se je ogibal ljudi, šel je samo zvečer v bližnji gozd, kjer si je poiskal hrane in je vselej pobegnil v svojo jamo, če so se mu bližali ljudje. Tako je živel kot jamar nemoteno, posebno še, ker so ga tudi oblasti pustile v miru. Pretečno nedeljo pa sta šla mimo jame kmeta Ivan Birska in Andrej Bizjak, ki sta

iz gole radovednosti stopila v jamo. Tam je vladal strašen smrad, radi česar sta oba javila to varnostni oblasti. Ko so funkcionarji oblasti prišli v jamo, našli so jamarja mrtvega in že zelo nagnitega. Iz tega se sklepa, da je nesrečen samotar umrl že pred daljšim časom.

o **Sv. Juri v Slovenskih goricah.** Zastrupiti je hotel svojo mater in svoje sestre Dominik Koser. Nedavno mu je umrl oče. Bal se je, da bi dobil premajhno dedščino, zato je sklenil odstraniti mater in sestre. Fanta so zaprli.

KNJIŽEVNOST.

Najnovejša knjiga najboljšega slovenskega humorista Rada Murnika: Lovske bajke in povesti, je izšla pravkar kot I. zvezek Knjižice Slovenskega Ilustrovanega Tednika v jako elegantni opremi, z modernim tiskom in fini vezavi. Naslovno risbo je narisal akademični slikar Hinko Smrekar. Ex libris sta narisala akademična slikarja Maksim Gaspari in Hinko Smrekar. Knjiga obsega 192 strani ter prinaša sledeče velezabane in vseskozi zanimive humoreske, novele in povesti: »Na male kavke dan«, »Zaljubljeni jerebar«, »Draga kljunača«, »Veselega kljunača žalostni roman«, »Paradni lovec Rekdavzar«, »Lovec rešitelj«, »Opeharjeni ribič«, »Pov. mož ob Ljubljanici«, »Nedeljska bratovščina«, »Brakada brez braka«, »Duhek, lovski Orfej«, »Za Mrtvimi ogašli«. — Kdor se rad smeje in kdor ljubi originalno pripovedovanje, polno humora in realne plastike, poetskih opisov narave ter celo galerijo zbravnih tikov, naj si naroči nemudoma to knjigo. Knjiga stane elegantno vezana v upravništvu »Slovenskega Ilustrovanega Tednika (s poštnino vred) in po knjigarnah le 2 K 50 v.

GOSPODARSTVO.

Deželni odbor kranjski priredi premovanje goveje živine v Vipavi dne 7. maja; v Senožečah dne 8. maja; v Grahovem pri Cerknici dne 9. maja; na Bohinjski Bistrici dne 11. maja; v Kranjski gori dne 12. maja; v Žireh dne 14. maja in v Trziču dne 16. maja. Premovanje se vrši vsakokrat ob 10. dopoldne. Premovali se bodo biki, krave s teleti in brez telet ter lepe telice. Premovanja se lahko udeleži vsak živinorejec iz občin bližnje okolice, kateri je najmanj pol leta lastnik k premovanju prignane živine. Poleg premij se bodo delile tudi diplome onim živinorejcem, ki razstavijo v posameznih vrstah po več najlepših živali.

gsp **Preizkušnja škropilnic in žveplalnikov** priredi novomeška kmetijska podružnica v ponedeljek, dne 11. maja na kmetijski šoli na Grmu. Prične se s pre-

izkuševanjem strojev ob 8. zjutraj. Preizkušnja ima namen, da primerjamo delo raznih škropilnic in žveplalnikov in se prepričamo, katere bi bilo najboljše naročati. Vsak vinogradnik ve iz lastnekušnje, da je velik del uspeha pri škropljenju trt odvisen od dobre škropilnice. Preizkušale se bodo tudi drevesne škropilnice. Razne tvrdke so se že na vabilo podružnice odzvale in priglasile svoje stroje v preizkušnjo. — Vabimo naše vinogradnike in tudi sadjarje, da se preizkušnje v velikem številu udeležijo in tako na lastne oči prepričajo, o dobroti posameznih škropilnic in žveplalnikov.

gsp **Tečaj za pridelovanje krme.** Kmetijska šola na Grmu priredi dne 14. in 15. maja t. l. dvadnevni tečaj za pridelovanje krme s sledečim sporedom: V četrtek, dne 14. maja od 2. do 4. popoldne: Setev detelje in trave na njivah za dvo- in večletno košnjo. Nakup potrebnega semena. Gnojenje deteljnih mešanic. Praktično razkazovanje deteljnih mešanic na šolskih njivah in v poskuševališču. V petek, dne 15. maja od 8. do 10. dopodne: Naprava novih travnikov. Najbolj važne trave. Sestava travnih zmesi. Množina potrebnega semena. Praktično razkazovanje semena in razdelitev vzorcev. Od 2. do 4. popoldne: Priprava zemlje in posetev travnikov. Poprava slabih setev. Gnojenje in izboljšanje slabih in starih travnikov. Praktično razkazovanje šolskih travnikov in travniških zmesi v poskuševališču. — Kdor se želi udeležiti tega tečaja, naj se priglasijo po dopisnici pri **ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu (pošta Kandija, Kranjsko)** in sicer do 6. maja. Oddaljenim in podpore potrebnim udeležencem s Kranjskega povrne ravnateljstvo stroške za pot do Novega mesta in po 1 K 50 vin. na dan za prehrano. Podpore dobi pa le, kdor za njo pravočasno prosi in ki se mu je izrecno dovolila.

gsp **Zeleno krmljenje.** Z zelenim krmljenjem navadno pričnemo spomladi prej kot mogoče. Saj si pa tudi živina poželi zelene trave, kakor hitro ozeleni. Vsak gospodar bo, predno prične krmiti z zeleno krmo, gledal na to, da živino na zeleno krmo polagoma privadi, kajti ako s suho krmo kar naenkrat preneha, dobi živina drisko in pri tem tudi kolikortoliko shujša. To pa ne sme biti. Zato je prav polagoma pričeti s krmljenjem zelene krme, katero je primešavati nekaj časa med suho krmo in šele potem, ko se je živina enkrat privadila, smemo krmiti s samo zeleno krmo.

OOOOOOOOOO
Razširjajte od hiše
do hiše „Slov. Dom“.
OOOOOOOOOO

LISTEK.

Cigan.

Povest; spisal Gregor Samarov.

(Dalje.)

Tako se je živelo naprej v Bernvilu, na zunaj mirno, veselo in prijetno. Mladeniča sta bila z Margo večkrat v hiši okrožnega glavarja. Grof in grofica sta občevala z njimi z ono ljubeznivostjo, ki se lahko imenuje vljudnost srca in kakršno imajo v resnici plemeniti ljudje do gostov svoje hiše. Marija je tudi še večkrat kakor poprej obiskovala prijateljico Margo, tako da je bilo občevanje v mladi družbi vedno prisrčnejše.

Evgen in Marga sta si bila kmalu na jasnem. Priznala sta si ljubezen in se vdala mladi sreči z vsem veseljem mladih nepokvarjenih src. Ohranila sta tajnost bolj zaradi sebe nego da bi se bala ovir, kajti v kratkem bo Evgen nastopil notarsko službo in potem si je moral sam urediti svojo hišo.

Drugače je bilo med Marijo in Miranom. Hči okrožnega glavarja je občevala z mladeničem, ki je stal na zunaj tako daleč pod njo, pravtako, kakor bi spadal v njeno družbo. Vedno rajše sta igrala godbo in pela, Miran ji je moral zapeti vse pesmi in če sta potem obsedela pri klavirju, dočim sta Marga in Evgen kramljala sama zase v kotu, sta se pogovarjala o vseh mogočih rečeh in Marija je poslušala s sanjavimi in blestečimi očmi, ko ji je Miran pravil o pisavi zvezd, o glasovih gozda in o čudoviti skupnosti človeške usode z naravo. Ozirala se je nanj kakor k bitju, ki stoji visoko nad njo, ki ga sicer ni popolnoma razumela, toda iz njegovih besed je dobila bogato snov za premišljevanje in sanjarije v samotnih urah. Njegove oči so jo zrle tako ognjeno, kakor bi hotel njeno sliko zakopati v svojo dušo. In če je potem tako prosto govoril z njo o vsem, kar navdaja človeško srce, kakor da bi se gorek žarek izlival iz njegove duše, je nenadoma postal zopet hladen in tuj, skoro neprijetno ponižen in podložen, kakor bi si ne upal ozreti se k mladi dami njenega dostojanstva. Več dni je potem ostal v tej ponižnosti, da so ji časih solze silile v oči, zlasti če je imel za njene prijazne besede in vprašanja le hladne, trde in skoro žaljive odgovore.

Mihelin je vedno kazal, v kolikor mu je hladna in vzdržljiva narava dopuščala, mržnjo nasproti Miranu, ki ga je komaj vpošteval in skoro nikoli naravnost ogovoril. Sedel je vsak večer z gospodom Šamonom v tega sobici; spila sta marsikatero steklenico onega starega izvrstnega vina Chateau la rose, od katerega je gospod Klavdij dan za dnevom obljuboval prijatelju poln zaboj, če bo le njegov vino-tržec prav tako pijačo preskrbel, kar bi se-

veda dolgo tepelo, ker je tak star letnik težko dobiti. Kaj sta v sobici razpravljala in govorila, ni nihče izvedel. Kaj prijetnega gotovo ni bilo, kajti gospod Klavdij je postajal vedno čemernejši in vedno bolj iskal vsako priliko, da je nečaku očital vse mogoče majhne in nedolžne zabave.

Tako je Evgen neki večer delj časa izostal na sprehodu, ki ga je napravil z Miranom. Zamudila sta se v preprosti krčmi, veseleč se lepe narave.

Ko sta se vrnila, je rekla gospa Belarjeva, da je bil strije Klavdij zelo hud, ker sta izostala od večerje, in Marga je prosila Evgena, ki se je zjezil vsled tega neutemeljenega očitka, naj gre k stricu in se opraviči. Evgen se je vdal, vzel Mirana s seboj, da je imel pričo zaradi nedolžnega izleta, in oba sta stopila v stričevo sobo.

Klavdij, čigar oči so bile že zelo motne, je obsipal nečaka z jeznimi očitani, ne da bi ga poslušal, in ko je končno nepotrpežljivo prekinil strica, da bi tudi njega poslušal, ga je gospod Mihelin z izpodbudnimi prijaznimi besedami opominjal, naj ne pozabi spoštovanja, ki ga je dolžan stricu, in ne hvaležnosti, ki jo je dolžan dobrótniku.

»Prositi vas moram, gospod,« je razburjeno zaklical Evgen, »da se ne mešate v stvari, ki vas nič ne brigajo; spoštovanje in hvaležnost do strica sta globoko v mojem srcu, toda tujcu, ki nima ničesar opraviti v tej hiši, ne priznam pravice, da bi me na to opominjal in od vas ne bom takih opominov nikakor trpel.«

»Ali slišite, prijatelj Klavdij?« je Mihelin še vedno s prijaznim in milim glasom rekel, »vaš nečak je razburjen; mladeniča sta najbrž nekoliko poveseljačila. Pustite ju na miru; pravico, da opominjam k miru in spravi, mi bo vaš nečak gotovo priznal.«

»Ne,« je zaklical Klavdij in skočil pokoncu, »to je nova nesramnost! Ali naj nimam pravice, da te opominjam k rednemu življenju, ker ti hočem vendar ustvari existenco, ki more le z redom, točnostjo in pridnim delom imeti obstanek? Gotovo se že veseliš časa, ko postaneš bogataš in lahko vse požreš, kar sem jaz po dolgem delu in varčnosti skupaj spravil. Zato misliš, da lahko razžališ mojega častitega prijatelja, ki misli boljše s teboj kakor zasluziš. Toda motiš se, nisi še na cilju in spremenil bom testament in te ne napravim za smejočega se dediča.«

Lica so mu bila vsa rdeča in žile na čelu napete. Grozeče je dvignil roko proti nečaku.

»Stric, ljubi stric,« je rekel Evgen, »kako se morete tako motiti nad menoj!«

»O, saj se ne motim, spoznal sem te že — pojdi, pojdi, ničesar nočem slišati.«

»No,« je zaklical Evgen razburjen od jeze, »če me res poznate, morate tudi vedeti, da imam pogum in moč, da se sam preživim. Do vaše dedščine mi ni prav nič, saj za me ne bo sramotna vez, vsled ka-

tere se z menoj postopa kakor z negodnim učencem.«

Obrnil se je in odšel skozi vrata, kajti že je dvignil stric čašo, kakor bi jo hotel stresoč roko vreči vanj.

Mihelin je za trenotek dvignil očala in v očeh mu je zabliskalo zmagoslavno veselje.

Miran je videl ta pogled, ko je šel za Evgenom.

Popolnoma vtujen se je Klavdij sesedel na stolu.

»Ubogi prijatelj, ubogi prijatelj!« je rekel Mihelin, ko sta bila sama, »slabe izkušnje delate z nečakom, take nehvaležnosti bi ne pričakoval od njega.«

»Kajne, kajne,« je zaklical Klavdij in hlastno izpraznil čašo, ki mu jo je Mihelin napolnil, »o, uresničiti hočem svojo besedo, jutri hočem izpremeniti testament in Evgena razdediniti.«

»Ne storite tega, ljubi prijatelj,« je rekel Mihelin, »nikoli se ne sme upanja izgubiti, da se mlad človek poboljša.«

»Kaj naj potem storim,« je rekel Klavdij, »ali naj se vsak dan tako jezim, saj me mora ta jeza umoriti.«

»Že dolgo vam svetujem, kaj morate storiti, ljubi prijatelj,« je rekel Mihelin, »v tej skrinji ne smete hraniti premoženja — naložite denar v amsterdamski banki, kjer je varen in ne more nihče do njega. Vašemu nečaku in njegovemu prijatelju, ki tako lahko odpira ključavnice, ne bodo prišle misli, katerih me je groza, če bosta vedela, da v hiši ni ničesar dobiti. To je prvo, kar morate storiti, pozneje tudi lahko denete v testament pogoj, da se vašemu nečaku dedščina le takrat odda, če bo z verjetnimi dokazili dokazal, da živi redno in vzorno življenje.«

»Da, da, tako naj bo,« je zaklical Klavdij, »to me bo pomirilo; denar ponesem v Amsterdam.«

»Tako je prav, kajti spremeniti testament bi vzbujalo preveliko pozornost, bi vašega nečaka uničilo in vendar moramo vedno upati na izboljšanje.«

Zopet je natočil in zopet je Klavdij izpil.

Dolgo ga je še Mihelin nagovarjal in danes je moral dobrega Klavdija še bolj podpirati kot sicer, ko ga je peljal v spalnico.

(Dalje prihodnjič.)

Ognjeniki. Peklenski ogenj.

Fr. Pirca.

XII.

Zemlja v ledu in snegu.

Ravnokar se spomnim — je Janez Domišljija nadaljeval svojo razpravo, da bomo videli pri porodu novih ognjenikov in novih otokov sredi morja, še dosti prilike, razmišljati o vzrokih in posledicah tistih velikih katastrof, ki jih v sv. pismu

najdemo pod imenom »vesoljni potop«. Za sedaj imam za vaju nekaj drugega, čemur se bosta morda še bolj čudila.

Kaj ne, kako smo hudi, če imamo v letu par mesecev nekaj palcev snega in vmes par dni hude zime. In kako se naši Dolenjci čudijo, če jim pripoveduješ, da si ob času, ko je bila pri nas najhujša vročina, potoval po ledenih gorah, kjer se »večni« sneg in led malo brigata za našo vročino. Kaj bi tudi naši Dolenjci šele rekli, ko bi jih mogel prestaviti, recimo, za kakih 30.000 let nazaj. Brrr! To bi trepetali in zijali. Ne bi jim smeli tega zameriti. Zakaj takrat je skoro vso zemljo pokrival led in ne samo par mesecev v letu, temveč kar več tisočletij. Da, to je bila **ledena doba**, ki je trajala neznano koliko tisočletij. Iz paradiza človeškega rodu in prvega začetka življenja, iz daljnega severa, je razširil led svoje kraljestvo preko cele zemlje vsaj posredno tudi tam, koder se ledena moč ni naravnost razvila.

Kakor bi vaju rad natančneje seznanil z dogodki za časa ledene dobe, vendar se moram za to pot omejiti le na najvažnejše površne obrise. Vsplošnem moram omeniti, da je šele ta doba podala zemlji lice, kakršno vidimo v glavnih potezah še danes. Ker v naravi ni nič stalnega, so se tudi v ledeni dobi godile velike izpremembe. Po še danes vidnih zapuščinah iz ledene dobe, se lahko trdi, da se je prava ledena doba trikrat ponavljala; ko je za prvo tako dobo izginil led, ko so se ledniki pomaknili nazaj, je zemlja zopet zadobila drugo obliko, drugo podnebje ali klimo, drugo življenje. Dobo med dvema ledenima dobama imenujejo interglacijalno ali medledno dobo. Vzrokov za ta čudni pojav na zemlji, navajajo več. Francoski astronom in prirodoznanec Adhemar je skušal dokazati, da imata v 21.000 letih sedaj severna, sedaj zopet južna polobla bolj ugodne letne čase. Ta, bolj ugodna doba — ko sta pomlad in poletje skup nekoliko dni (8 dni namreč) na eni polobli daljši kakor jesen in zima — trpi za vsako poloblo 10.500 let. Za severno poloblo se je ta doba nehala leta 1248. po Kr. r., kajti to leto se je zima pri nas začela ravno z dnevom, katerega je zemlja stopila v prisolnčje. Od tega leta dalje postaja severna

polobla zopet hladnejša ter se bo čez 10.500 let tako ohladila, da bo imela puščobno podnebje, kakor ga je imela že 21.000 let pred 1248. letom po Kr. r. — Po tem računu bi mi zdaj živeli v interglacijalni ali medledni dobi in se vračamo zopet nazaj v četrto ledeno dobo. Brrr! Kaj ne, vaju že pri mislih na to kar zebe pri srcu, zato mi bosta bolj hvaležna, če vaju ob gorkem pomladanskem dnevu popeljem kakat nekaj tistih vidnih spominov, ki jih so nam zapustile dosedanje ledene dobe, ki jih hočem, da vaju ne bo preveč zeblo pri imenu ledena doba, odslej raje imenovati s tujko diluvij (starejša naplavina).

Gorenjska ravan, Ljubljansko polje, ljubljansko Barje in nam Dolenjcem še bolj znano Krško polje, to so priče iz ledene — sem hotel reči iz diluvijalne tvorbe.

Oglejmo si nekoliko ljubljansko Barje, to pa zato, ker se v njem prav lepo vidijo sledovi vseh treh ledenih dob. Ko so ob času gradbe Južne železnice, ki teče, kakor vesta iz Ljubljane venkaj proti Borovnici, tudi preko Barja, preiskavali tla, že v globočini 50 metrov niso našli močnega kamenja, dasi ga je ob robu Barja vse polno. Našli so pa zaporedoma se menjajoče plasti gline in peska. Zadeli so dvakrat, in sicer v globočinah 19 m in 27 metrov na zelo stisnjeno, le nekaj centimetrov debelo plast **suhe** šote, dočim je vrhnja (vlažna) šotna plast do 2 m debela. Pod to vrhnjo plastjo je 8—9 m debela plast brne in pod njo 6 m debela plast gline, pod glino do 4 m debela plast peska in še globlji se vrste zopet glina, pesek, šota in glina. Med posameznimi plastmi se dobe že izogljene, deloma okameneli debeli hlodi, porušena drevesa, v bolj vrhnih plasteh tudi bogata najdišča ostankov iz človeške prazgodovinske dobe ali dobe mostičarjev, to je ljudi, ki so imeli svoje stavbe na koleh, zabitih v jezersko dno. To vendar vesta, da se je po ljubljanskem Barju nekdanje razprostiralo veliko jezero, nad katerim so si prvi prebivalci postavili svoje stavbe na koleh ali mostičkih. Ljubljansko in Krško polje pa je z gramozom napolnila Sava, ki je vsled tajejanja ledu v gorenjskih planinah, se najpreje zbirala v jezera, katerih voda je pozneje pretrgala

zapreke, ki so zabranjevale odtok (po nižjih gorah, skalovju n. pr. med Litijo in Zidanim mostom, med griči na spodnještajerski meji pri Brežicah in na oni strani zadnji izrastki Opatove Gore, pod katerimi se zdaj izliva Krka v Savo).

S planin tekoča voda je odnašala s seboj drobneje kamenje, ga spotoma ogladila, tudi razdrobila. Po odtoku posameznih jezer je gramoz ostal v plasteh, kakor ga je med dolgim vekom voda nanašala. Posamezne plasti se prav dobro vidi ondi, koder kopajo jame, iz katerih izvažajo gramoz za cesto, pa tudi pesek za razna zidarska dela. Takih spominov iz diluvijalne tvorbe je polno tako po ljubljanskem, kakor tudi po našem Krškem polju. Še danes je na teh poljih prav skromna plast prave rodovitne zemlje ali humusa.

Še druge vrste spomeniki iz ledene dobe so velike skale, ki so prepotovale na hrbtu ledenikov neverjetne daljave preko celih dežel. Tem skalam pravijo eratne ali blodne skale, ker v celi dotični okolici ni najti ne sledu takega kamenja, torej so morale po ledenikih »zabloditi« iz čisto drugih krajev. Ponekod n. pr. v Švici se dobe take skale tako velike, da so na nje postavili velike stavbe. Pri nas (na Gorenjskem) so še danes vidne tudi ledeniške groblje ali morene, (to je bolj zdrobljeno kamenje, ki ga ledenik ob svojem premikanju pod seboj vlačil po svoji poti v nižine).

Ledena doba je znamenita tudi, ker je v nji še le nastalo Črno morje, v katerega se izliva večina našega vodovja. Sploh so se v ledeni dobi še le pojavili pogoji za sedanje struge in razmerja vodovja na Kranjskem. Iz ledene dobe je tudi mnogo ostankov takrat bodisi vsled mraza ali velikih poplav poginilih živali in rastlin. Zanimivo je, da iz te dobe najdemo v naših jamah 5—7 m globoko v blatnih plasteh ostanke velikih živali n. pr. jamskega medveda in še znamenitejše je, da se poleg živalskih ostankov najdejo tudi človeški; bodisi njegovo prvo orodje, bodisi okostje človeka samega.

S tem zaključujem prvi del moje naloge in preidem k drugemu delu: K ognjenikom samim.

Mali sovražniki.

Vkljub vsej človeški previdnosti, vkljub vsem modrim napravam sopil, nosu, ust, žrela in vratu, vendar premnogi majhni sovražniki v obliki prahu, bolezenskih kali in bacilov vdirajo v sopila. S temi malimi, ali zaradi njih neštivila prav nevarnimi sovražniki imajo naša pljuča noč in dan srdit boj. Da v tem boju zopet in zopet zmagamo, treba nam je zdravih prsi in se moramo vsaj na zunaj varovati bolečin in motenj.

Morali bi zatorej, kadar čutimo bolečine v prsih, zbadanja v hrbtu, revmatične, protinske in nevralgične bolečine, pravočasno rabiti Fellerjev rastlinski esenčni fluid z zn. »Elsafluid«, da zlo, če mogoče, zadušimo v kali. To se nam bo s tem staropreizkušenim sredstvom tudi lahko posrečilo.

Sami smo se večkrat o tem prepričali in tudi mnogi zdravniki potrjujejo dobre uspehe Fellerjevega fluida z zn. Elsafluid. Gospod dr. Jožef Estmeister, Wildenau, pošta Aspach, piše, da je pri vsakdanjih motitvah zdravja Fellerjev fluid izborno služil. Gospod dr. Kittel, Kralj. Vinograd,

piše, da je Fellerjev fluid v svoji praksi rabil z izbornim uspehom in tako sodijo mnogi drugi zdravniki.

Pri trpljenju vsled prehlajenja in pri bolečinah vseh vrst je zanesljiv pomočnik in bi ga naši bralci morali vedno imeti v hiši, ker 12 steklenic stane samo 5 kron franko.

Tudi Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z zn. »Elsakroglice«, 6 škatlic za 4 krone bi morali naši bralci za varstvo proti želodčnim težkočam, zagatenju itd. naročiti pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsa trg št. 318 (Hrvatsko).

... cisir

RAZNO.

* **Eksplodija v premogokopu.** Iz Beckleya v Zahodni Virginiji poročajo: V premogokopu v Ecclesu se je zgodila eksplozija. 203 delavci ne morejo iz premogokopa. Nobenega upanja nimajo, da bi rešili te delavce. Dvanajst delavcev je bilo takoj mrtvih, 67 so jih rešili živih. Rovi so napolnjeni s strupenimi plini in reševalno moštvo mora priti pogostoma iz rova, da se ne zaduši.

* **Hvaležen berač.** Pred par tedni je umrl v Parizu berač, ki je mnogo let beračil pri svetomartinskem stolpu. Ta berač je postal leta 1870. invalid. Poletni je bil že ob 5. na svojem mestu, pozimi pa ob 7. uri. Neki meščan, ki je vsak dan šel mimo berača v urad, mu je vedno dal 1 ali 2 sousa. Ko je berač pred kratkim umrl, je bil omenjeni meščan precej iznenaden, ko so mu uradno sporočili, da ga je berač imenoval za univerzalnega dediča. Berač je to storil, ker je izvedel, da živi uradnik v precej slabih razmerah. Dedščina znaša 62.000 frankov.

* **Hčerka dala svojo kri, da reši svojo mater.** Iz Marseilla poročajo: Gospa Bronchetova je nevarno zbolela. Ležala je v bolnici in zdravniki so izjavili, da jo more rešiti edinole transfuzija krvi. Rekli so zato njeni 8letni hčerki: »Draga Marcelle, hočeš li mamico rešiti, tedaj ji moraš dati nekoliko svoje krvi?« Otok je odgovoril: »Da, da, vzemite mi krvi, kolikor hočete! Mamica mora biti zdrava.« Narkotizirali so deklico ter začeli prevajati njeno zdravo kri v telo bolne mamice. Žal, da je bila žrtev deklice brezuspešna, mati je čez par ur umrla. Deklica je hotela, kakor hitro se je vzbudila iz narkotičnega spanja, takoj iti k »ozdravljeni mamici«.

* **Izseljevanje iz Avstrije.** Tekom let je bilo izseljevanje od nas posebno veliko. Samo od leta 1902. pa do leta 1911. se je izselilo od nas 2,191.734 oseb. Letno pa se izseli od nas okrog 120.000 oseb. Zadnja leta pa je bilo izseljevanje še mnogo večje. Ponajveč ljudstva se izseli v Ameriko.

* **Poljedelska razstava v vlaku.** V Rusiji ni nova misel, uvesti stalne razstave in izobraževalne kurze v železniških vozovih. Lani so zaporedoma pripenjali na vseh železniških progah na vlake voz, v katerem se je nahajala protialkoholna razstava, ki je predstavljala na temelju dobrih slik in preparatov nevarnost alkohola za človeško telo. Zdaj poroča »Rusko Slovo«, da je ravnateljstvo kazanske železnice s sodelovanjem deželnih in poljedelskih uradov priredilo agronomičen vlak z agronomično razstavo. Vlak sestoji iz desetih, specijalno v to vrho prirejenih vozov, in bo vozil po progah moskovsko - kazanske železnice v ozemlju moskovske, rjazanske vladimir., nižjegorodske, pensenske, tambovske in kazanske gubernije. Eden izmed vozov je pripravljen za poslušalstvo, pro-

stora ima za 50 do 60 oseb. V tem vozu bodo agronomi, ki bodo spremljali vlak, čitali popularne lekcije o poljedelskem gospodarstvu. V vozu se nahaja tudi deska za ilustriranje predavanj s kinematografičnimi slikami. Kinematografičen stroj je umeščen v posebnem prostoru. V dveh vozovih so nameščeni vzorni gospodarski stroji in orodja za kmetijsko gospodarstvo. V tretjem vozu sta razstavljeni dve čistoplemenski kravi. V četrtem je drobnica in perutnina. V naslednjih dveh vozovih je umeščen poljedelski muzej. Nahajajo se tam statistične mape, pregledi, vzorci semen in rodovitne zemlje, različne metode izboljševanja in drugo. V teh dveh vozovih je tudi vzoren hlev za domače zajce, mlekarstvo, nazorne slike o racionalnem gospodarstvu in vzorci raznih gospodarskih rastlin. En voz je namenjen za službeni personal, ki spremlja vlak. Ves vlak je razsvetljen s plinom. Vlak z vso opravo velja 100.000 rubljev. Ravnatelj vlaka agronom Volkov bo predaval o strojih in orodjih, rabečih v poljedelstvu in o privatnem gospodarstvu. Njegova dva pomočnika, agronoma Žuravljev in Lebedev, bosta predavala: prvi o živinoreji in mlekarstvu, kmečki, ekonomiji in kooperaciji. — Dne 15. marca je bil vlak urejen. Ustavljaj se bo na posameznih postajah imenovanih gubernij, in sicer vedno za dva dni. V teh dveh dneh bo vlak brezplačno dostopen vsem. Predavanja bodo brezplačna. Misel o izboljšanju in moderniziranju ruskega poljedelstva se je torej začelo praktično izvajati. In gotovo je, da so razstave in predavanja v vlaku velikega pomena za ruske razmere. Na Ruskem so namreč posamezni kraji precej oddaljeni drug od drugega, vsled česar bi pač razstave v posameznih krajih ne imele pravega pomena. Seveda te razstave in predavanja še ne bodo pomogle ruskemu mužiku iz bede, ker je ruski mužik na drugi strani v obliki visokih davščin in monopolov tako izkoriščevan, da je glad pri njem vsakoleten gost.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
dr. Vladimir Ravnihar.

Sukno

za moške obleke v največji izbiri pri

Lenasi & Gerkman,
Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 4.

Razširjajte od hiše do hiše „Slovenski Dom“.

Tržne cene v Ljubljani

	Cena			
	od		do	
	K	h	K	h
1 kg govejega mesa I. vrste . . .	1	60	1	80
1 " " " II. " . . .	1	40	1	60
1 " " " III. " . . .	1	20	1	40
1 " telečjega mesa . . .	1	80	2	—
1 " praščjega mesa (svežega) . . .	1	60	2	40
1 " " " (prekajenega) . . .	1	90	2	20
1 " koštrunovega mesa . . .	1	40	1	50
1 Prašiči na klavnici . . .	1	20	1	30
1 " kozličevega mesa . . .	0	—	0	—
1 kg masla . . .	2	60	2	80
1 " masla surovega . . .	2	60	2	80
1 " masti praščje . . .	1	80	2	00
1 " slanine (špeha) sveže . . .	1	52	1	80
1 " slanine prekajene . . .	1	90	2	—
1 " sala . . .	1	76	1	94
1 " surov. margarinkega masla . . .	2	40	0	—
1 " kuhan. margarinkega masla . . .	2	00	0	—
1 jajce . . .	—	6	—	7
1 l mleka . . .	—	20	—	00
1 " posnetega . . .	—	08	—	—
1 " smetane sladke . . .	—	—	—	—
1 " " kisle . . .	1	—	1	20
1 kg medu . . .	1	40	2	60
1 " čajnega surovega masla . . .	3	00	3	00
1 piščanec . . .	1	50	2	—
1 golob . . .	—	40	—	70
1 raca . . .	2	00	0	—
1 gos . . .	6	00	0	—
1 kapun . . .	0	—	0	—
1 puran . . .	0	—	—	—
100 kg pšenične moke št 0 . . .	41	50	—	—
100 " " " " 1 . . .	41	00	—	—
100 " " " " 2 . . .	40	30	—	—
100 " " " " 3 . . .	39	00	—	—
100 " " " " 4 . . .	37	50	—	—
100 " " " " 5 . . .	36	50	—	—
100 " " " " 6 . . .	35	00	—	—
100 " " " " 7 . . .	29	50	—	—
100 " " " " 8 . . .	14	—	—	—
100 " koruzne moke . . .	28	69	—	—
100 " ajdove moke . . . I. . .	54	—	—	—
100 " ajdove moke . . . II. . .	52	—	—	—
100 " ržene moke . . .	—	—	—	—
1 l fižola . . .	—	34	—	—
1 " graha . . .	—	32	—	—
1 " leče . . .	—	33	—	—
1 " kaše . . .	—	28	—	—
1 " ričeta . . .	—	20	—	—
100 kg pšenice . . .	24	50	25	50
100 " rži . . .	19	00	20	—
100 " ječmena . . .	17	00	18	—
100 " ovsa . . .	18	00	19	—
100 " ajde . . .	25	—	26	—
100 " prosa belega . . .	28	—	00	—
100 " " navadnega . . .	18	00	20	—
100 " koruze 1913 . . .	16	50	17	—
100 " činkvantina . . .	20	00	00	—
100 " krompirja . . .	5	00	5	50
Lesni trg.				
Cena trdemu lesu 11 do 12 K.				
Cena mehkeemu les 7—do 8—K.				
Trg za seno slamo, in stoljo				
Na trgu je bilo				
voz sena	7	—	9	00
" slame	6	—	7	00
" stelje	0	00	0	—
" detelja	0	00	0	—

Ženske pri motivah (zastajanju krvi) ne jemlje kroglic, tablet, praška, čaja brez vrednosti. Mojo prijetno zauživalno, preizkušeno zamčeno neškodljivo sredstvo pomaga zanesljivo. Vsak dan dobim prostovoljna zahvalna pisma. Velika skatlja K 4.85 poštnine prosto.

Diskretno pošilja dr. med. **H. Seemann, Sommerfeld 84 (Niederlausitz.)**

Na željo se dopošlje iz dunajske ali budimpeštanske razpošiljalnice, zatorej carinske nepravilike izključene. 94

Senzaciolna naravna prikazen 20. stoletja!!!!

Opozarjam na to, da ne nameravam tu delati plačane reklame, kakor se v enakih slučajih tako rado dogaja pač pa vsakemu popolnoma zastoj sporočim kako sem popolnoma zazdravil svojo dolgoletno težko

pljučno bolezen

naduho in dušljivi kašelj. — To domače zdravilo si vsakdo lahko ceno preskrbi. Pošljite za odgovor frankirano kuverto.

Gospa B. Kolenska, Kršovce pri Pragi Češko.

Rodbinska in

najemninska hiša

v mestu Celje, enonadstropna, solidno zidana, v pritličju, 6 lepih sob, 2 kuhinji, jedilna shramba itd. v 1. nadstr. 5 sob, 2 kuhinji, velike kleti; dvoriščno poslopje s sobo, kuhinjo, pralnico, dvorišče, zelenjadni in ličen predvrt. Mirna lega brez prahu, tik središča mesta. Najemnine se dobi okoli 2500 kron, ki se še lahko poviša. Cena 33.000 K. Majhno naplačilo. Pojasnila daje kupcem naravnost brezplačno uprava **Realitätenmarkt, Gradec, Hamerlinggasse 6.** 3549

Pozor! Pozor!

50.000 parov čevljev.

4 pari čevljev za samo 9 kron.

Ker je več velikih tvornic ustavilo plačila, sem bil pooblaščen velik oddelek čevljev daleč pod izdelovalno ceno spraviti v denar. Prodajam torej vsakomur: **2 para moških in 2 para ženskih čevljev na trakove**, usnje rjavo ali črno, galoširano, z močno zbitimi usnjatimi podplati, veleeleg. najnovejša fazona, velikost po št. Vsi 4 pari stanejo samo 9 kron. Razpošilja po povzetju

J. GELB, izvoz čevljev, Novij Sandec, Galcija št. 123. 58

:: Zamena dovoljena, tudi denar nazaj. :

Ali je dobiti točno in neškodljivo učinkujočega sredstva proti

moški oslabelosti?

Velezanimiv opis o presenetljivem razkritju nemškega potovalca po Afriki (pripoznano tudi od številnih nemških in inozemskih profesorjev in zdravnikov) razpošilja za 20 h za poštino v zaprtem dvojnem pismu brez natiska 94

dr. med. H. Seemann, Sommerfeld 84 (Ffo).

Gospodje vsake starosti, ki so doslej brezuspešno rabili vse mogoče (aparate, kroglice, metode, praške takozvana ojačila itd.), mi bodo po prečitaniu mojega opisa hvaležni. Pišite takoj, ker je na razpolago samo omejeno število eksemplarov.

Posebna izdaja.

Ko vse skrivnosti „PALME“ naj Vam še razodeva saj slavošpev in psalme ji cel svet prepeva!

Loterijske številke.

Dvignjene v soboto, dne 25. aprila 1914.

Dunaj: 19, 20, 24, 6, 40

Dvignjene v sredo, dne 29. aprila 1914.

Brno: 61, 85, 47, 35, 7.

Gradec: 64, 82, 17, 28, 11.

Citajte slovenska zgodovinska romana:

Kralj Matjaž.

Cena 2 K, po pošti 20 vin. več.

Opatov praporščak.

Cena 1.80 K, po pošti 20 vin. več.

Obe knjigi se dobivata v

Narodni knjigarni v Ljubljani.

Kako se pljučne bolezni, dušljivi kašelj in naduha

popolnoma lahko ozdravijo, sporočim vsakemu zastoj. Pošljite frankirano kuverto za odgovor na go. B. Kolenska, Vršovce pri Pragi (Češko.)

Moški in ženske, ki so pri

boleznih sečne cevi

(iztok svež in zastaran) brezuspešno poskušali vse mogoče, naj takoj zahtevajo brezplačnega pojasnila o popolnoma neškodljivem, povsod lahko izvršljivem zdravljenju v zaprti kuverti, brez vsakega natiska. Ozdravljenje v okoli 10 dneh. Cena jako zmerna. Ob neuspešnosti znesek nazaj.

Dr. med. J. Seemann, Sommerfeld 84

(Bez. Frankfurt-Oder.)

Potrebna zdravila pošlje ob naročitvi dunajska ali budimpeštanska razpošiljalnica, v izogib vsem carinskim neprilikom. 94

Neokužen dvor,

zdrave živali, ki dobro prebavljajo in rade žro, krepko, težko krasno živino, krave, ki dajo veliko mleka in kure, ki neso veliko jajec, imajo vsi kmetovalci, ki se ravnaajo po 10 zapovedih za kmetovalca in primešajo piči 2—3 krat na mesec **Mastina**. **Mastin** je dr. Trnkócyja redilno varovalno sredstvo. Živina ne živi samo od tega kar požre, ampak od tega kako da prežveči. — **Mastin** je bil s prvimi kolajnami odlivan in ga porabljajo milijoni previdnih kmetovalcev. Iđi k svojemu trgovcu in kupi zavoj **Mastina** za 60 vin., 10 zapovedi pa zahtevaj zastoj, tudi če ne želiš **Mastina**, ali pa piši ti ali tvoj trgovec tvorniški zalogi: **Lekarna Trnkócy v Ljubljani, zraven rotovža**. Ta lekarna razpošilja 5 zavojev **Mastina** za 4 K poštine prosto.

Najboljši češki nakupni vir.

S. Benisch

Ceno posteljno perje:

1 kg sivega, dobrega, pušljenega 9 K, boljšega 2 K 40 h, prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhaatega 6 K 10 h; 1 kg velefinnega, snežnobelega, puljenega 6 K 40; 8 K; 1 kg puha, sivoga 6 K; 7 K; belega, linega 10 K, najtinejši prani puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rmenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 120 cm široka, s 2 sglavniki, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napoljen s novim, sivim, jako sthnovitnim puhaštim posteljinim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K; 14, 16 K; sglavniki 8 K, 8 K 80 h, 4 K. — Pernice 200 cm dolge, 140 cm široke K 18.—, K 14 70, K 17-80 in K 1.—; sglavniki 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4-60, 6-20 in K 5-70; podpernica iz močnatega rižastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka, K 12-80, K 14-80. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je zamenjati, za neugajajoče se vrne denar. 68

S. Benisch, Dešenice, št. 953, Češko.

Bogato ilustrovan cenik zastoj in franko.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica št. 2., lastna hiša.

Obreazuje vlogé na knjižloé s $4\frac{1}{2}\%$ v tekočem računu najugodnejše. Z ozirom na svoj polnovplačani delniški kapital 8.000.000 kron in 1.000.000 kron rezervnih fondov ponuja največjo varnost za vsa tuji denar. Promet na leto 86z 1400 millionov kron. Preskrbuje vse denarne zadeve najkulantnejše. 6

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Poslovalnica I. o. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Vsak teden novosti

volnenega in perilnega blaga
za ženske obleke, svilnate
rute in šerpe samo pri

LENASI & GERKMAN,

Ljubljana, Stritarjeva ul. št. 4.

Tkačina, platno za rjuhe brez
šiva, preproge, zavese odeje,

Vsa oprema za ženine in neveste.

Sifilitiki!

Pojasnilno brošuro o hitrem in temeljitem ozdravljenju brez motenja poklica, brez ponovitve, brez živega srebra in drugih strupov, brez vbrizgavanja, brez škodljivih posttranskih učinkov

razpošilja diskretno za 20 h za poštnino v zaprti kuverti brez kakega natiska

dr. med. **H. Seemann, Sommerfeld 84**
(Lausitz). 94

Kmetovalci!

Svetovnoznane srebrno-jeklene kosce

iz najvlačnejšega in najboljšega jekla,
lahke, s katerimi je mogoče najbolj
trdo travo pri enkratnem brušenju 100
korakov neprenehoma kositi, razpošilja
:: po pošti po najnižjih cenah ::

edino

Adalb. Geissa nasl. **Vik. Pilih, Žalec.**

Zahtevajte cenovnik.

38

Edina SLOVENSKA orožna tovarna

DRUŽBA: PUŠKARNA „P. WERNIG“
:: BOROVLJE - KOROŠKO ::

PISITE PO:

CENIK

1914

61

LOVSKE PUŠKE

STRELJIVO
POPRAVILA

Ustanovljena 1881.

Račun: Pri avstr. pošt. hr. št. 828.406.
Pri ogr. pošt. hran. št. 19.864.

Telefon števil. 185.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

F. Z. Z. N. Z.

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 18

v lastnem združnem domu.

Žiro-konto pri avstro-ogrski banki.

Obrestuje hranilne vloge po 4³/₄ 0/0

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za svoje vložnike.

Posojilnica posojuje svoj denar na varna kmečka posestva, radi tega je tudi ves denar pri njej popolnoma varno naložen.

Gospodarstvo posojilnice vodijo gospodje:

Ivan Knez, veletržec in veleposestnik v Ljubljani.
Andrej Šarabon, veletržec in posestnik v Ljubljani.
Josip Lenče, veletržec in posestnik v Ljubljani.
Ivan Mejač, veletržec v Ljubljani.

Anton Pogačnik, posestnik v Spodnji Šiški.
Franc Jarc, posestnik v Medvodah.
Avgust Jenko, posestnik v Ljubljani.
Alojzij Vodnik, kamnosek in posestnik v Ljubljani.

Rezervnega zaklada kron 800.000.

Upravno premoženje koncem leta 1912 kron 19,000.000.

Uradne ure vsak dan od 8.—12. in od 3.—4.

Ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8.—1. popoldne.